

ca și a altor popoare. Să facem totul pentru a apăra pacea, independența, pentru destindere, pentru o lume a egalității între toate națiunile !

Putem spune că nu există sector al politicii interne sau internaționale în care presa și radioteleviziunea să nu aibă un loc important în înfăptuirea Programului partidului nostru. Iată de ce doresc să exprim convingerea că „Scinteia”, care a implinit 50 de ani de la apariție, întreaga noastră presă, radioteleviziunea vor acționa și în viitor în spirit revoluționar, partinic, vor face totul pentru a-și aduce o contribuție tot mai însemnată la înfăptuirea Programului partidului, a hotărârilor Congresului al XII-lea.

Sînt convins că toți lucrătorii din presă și radioteleviziune vor înțelege răspunderea înaltă pe care o au față de popor, față de partid, față de cauza socialismului, și nu vor precupeți nimic pentru a-și face datoria, așa cum trebuie s-o facă fiecare revoluționar, fiecare patriot al României socialiste.

15 august 1981

Ziarul comunist

Practica presei i-a învățat pe toți cei care și-au legat, într-un fel sau altul, destinul de cuadrații paginii tipărite, că prestigiul unei publicații nu se decretează, ci se dobîndește. Desigur, de-a lungul timpului, diverse onoruri vin să innobileze frontispiciul publicației, dar acestea nu fac altceva decît să legitimizeze o stare de fapt, să oficializeze respectul, încrederea și stima de care ziarul sau revista respectivă se bucură în rîndul cititorilor săi. Acesta este și cazul „Scintei”, ziar semicentenar, ziar care duce cuvîntul partidului prin cele aproape 2 milioane exemplare ale sale pînă în cele mai îndepărtate colțuri ale țării. Acesta este cazul celei mai citite publicații din România, termen de referință prin profesionalismul său pentru presa din țara noastră, ziar care a fost onorat la glorioasa sa aniversare, cu ordinul „Victoria socialismului” pentru contribuția adusă la înfăptuirea politicii interne și externe a Partidului Comunist Român, la desfășurarea cu succes a operei de construire a socialismului în România, la activitatea de educație comunistă, revoluționară a oamenilor muncii. Momentele solemne prilejuite de ceremonia înmînării înaltei distincții, cuvintele calde, rostite cu acest prilej de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului nostru, au avut darul de a releva tocmai acest adevăr semnificativ : „Scinteia” este, și a fost în toți acești ani, portdrapelul presei comuniste române, ziarul care și-a dobîndit un binemeritat prestigiu pe temeiul străduințelor sale de a fi un eficient propagandist, organizator și agitator colectiv. Cea mai convingătoare, cea mai obiectivă mărturie în acest sens o poate oferi însăși colecția ziarului ; să încercăm să o răsfoim cu acest prilej, să

zăbovim puțin asupra rîndurilor sale și din sutele de articole, din anchetele și interviurile publicate, din dezbaterile găzduite cu generozitate se vor degaja — cu certitudine — acele linii de forță ale concepției sale publicistice care i-au consolidat prestigiul despre care vorbeam la începutul acestor rînduri.

În mod normal, istoria unei epoci poate fi reconstituită pas cu pas cu ajutorul mărturiei scrise a presei vremii. Din acest punct de vedere, „Scinteia” poate constitui cea mai autentică sursă de documentare privind destinul zbuciumat dar eroic al acestor ani ai construcției socialiste. Întotdeauna, ziarul nu a ocolit ci, dimpotrivă, a atacat frontal cele mai acute, mai arzătoare probleme ale perioadei amintite, probleme politice, economice și sociale, dar, nu în ultimul rînd, și problemele edificării spirituale ale noii societăți, problemele artei și culturii, sub variatele și nuanțatele lor aspecte. Îndesebi după anul 1965, semnul sub care a fost pusă întreaga dezbaterie referitoare la eficiența actului de cultură, la finalitatea sa educativă a fost cel al celebrului și expresivului adagiu latin : „Non multa sed multum”. Cu fermitate și discernămint, cu un profund și consecvent spirit partinic, „Scinteia” a fost prima care după perioada dogmatică, ce și-a lăsat amprenta nedorită și asupra presei — a avut curajul abordării deschise a unor teme „tabu”, dar absolut esențiale în procesul de edificare a culturii noi, socialiste, relevînd neajunsurile care grevau un proces esențialmente revoluționar : formalismul unor manifestări culturale, birocrațismul și festivismul, alunecarea spre derizoriu și nesemnificativ. „Non multa sed multum” a fost ani în șir semnalul ofensivei pentru victoria noului — care se impunea triumfător în toate sectoarele

viții sociale și în domeniul culturii și semnalul luptei contra rutinei și inerției în aceste zone de mare importanță ale creației umane în care închistarea în formule stas, osificarea inițiativei, echivalează cu dispariția inexorabilă a mărcii celei mai originale, mai specifice a unui popor : spiritualitatea sa.

Sub această generoasă deviză, „Scinteia” a dezbătut — în suite de anchete și reportaje — viața culturală din localitățile țării, impunând exigentul punct de vedere după care o provincie nu înseamnă provincialism, a analizat repertoriile dramatice și muzicale ale instituțiilor de spectacol, a realizat investigații profunde ale fenomenului de poluare a creației artistice populare tradiționale. Trăsătură inconfundabilă a acestor materii, trăsătură implicită a partinătăii presei comuniste, o constituie combativitatea, abordarea curajoasă a aspectelor celor mai spinoase, dezvăluirea neajunsurilor și discutarea lor deschisă, într-un spirit constructiv. Nu criticism îngust, ci principialitate și corectitudine — iată cuvântul de ordine urmărit cu consecvență de reporterii și colaboratorii ziarului. Îmi amintesc, de pildă, de ecoul deosebit pe care l-a trezit o pagină specială consacrată „Monumentelor orașelor”. Era imediat după 1965, când la indicația tovarășului Nicolae Ceaușescu, localitățile țării se pregăteau să scuture praful deus de indiferența istoriei asupra locurilor unde nu se întâmpla nimic. Orașele țării își croiau o nouă haină, pe măsura anilor luminoși ai socialismului, o nouă haină care impunea și prezența acelor expresive însemne care sînt monumentele (fie că este vorba de statui, fîntîni, mozaicuri etc.). Punctele de vedere exprimate de artiști plastici și arhitecți, dar și de simplii locuitori convergeau spre o unică și fermă concluzie : este nevoie de o puternică investiție de talent și bun gust pentru ca ceea ce s-a neglijat ani în șir să intre în focarul atenției proiectanților și plasticienilor... Să privim orașele anului 1981. Am convingerea că zecile de monumente noi care le înobilează au drept una din pietrele lor de temelie și strădaniile „Scinteii”.

Cu aceasta am definit o altă trăsătură a ziarului : aspirația permanentă a textului tipărit spre o eficiență socială ridicată. Rubricile permanente „Puncte de vedere”, „Opinii”, mesele rotunde se străduiesc să depășească caracterul pur colocal, în favoarea adoptării unor poziții din care să fie excluse arbitrariul și ambiguitatea. Poziții care să conducă firesc factorii de decizie spre adoptarea unor soluții de optimizare socială ; poziții caracterizate prin judicios echilibru,

prin discernămint în aprecieri, prin evitarea etichetărilor pripite și a soluțiilor fanteziste. O construcție realistă presu-pune un arhitect realist, iar „Scinteia” s-a străduit întotdeauna să-și onoreze în acest fel cartea de vizită.

Pentru că am vorbit despre „cartea de vizită” a unei publicații trebuie să reu-noaștem faptul că oricînd și oriunde ea a fost configurată, în egală măsură, și de colaboratori, de arta și talentul gazetarilor de a atrage în jurul ziarului sau revistei personalitățile cele mai proem-nente ale momentului, condeiele cele mai agere, vocile cele mai autorizate care — prezente în publicație — sporesc audiența și forța sa de pătrundere, de convingere. Și din acest punct de vedere, „Scinteia” a fost și rămîne un deschiză-tor de drumuri. Răsfoind colecția, vom găsi aici, în anii imediat de după eli-berare, semnătura lui Sadoveanu sub gîndurile sale legate de primii pași eroici, în construcția noii societăți. Tot de pe atunci, de la pagina întii, ne întîmpină verbul aprins al lui George Călinescu, „optimistul” vizionar al anilor socialis-mului. Nu intenționez, nu pot face o enu-merare exhaustivă a semnăturilor pres-tigioase care au înnobilit de-a lungul anilor coloanele sale, dar îmi este imposibil să nu evoc, cu venerația celui care a ucenicit pe asemenea texte, prezența publicistică atît de așteptată a celor care au fost Tudor Arghezi, Zaharia Stancu, Al. Philippide, Marin Preda, Aurel Bar-anga, Teodor Mazilu, Ionel Perlea, Gh. Anghel, Grigore Moisil și mulți, mulți alții.

Astăzi, la cea de a 50-a aniversare, „Scinteia” este la fel de tînără ca și în urmă cu ani. „Secretul” acestei tinereți, „secretul” ecoului puternic în masa citi-torilor a fost magistral definit de tovarășul Nicolae Ceaușescu la adunarea festivă organizată cu prilejul semicente-narului : implicarea partinică, revoluțio-nară a publicației în actualitate, anga-jarea sa fermă în primele rînduri ale luptei pentru edificarea noii societăți, pentru triumful cauzei păcii și progre-sului. Iar mandatul pe care secretarul general al partidului l-a acordat întregii noastre prese, inclusiv „Scinteii”, echivalează cu un angajament solemn pe care toți ziarisții comuniști l-au rostit cu înaltă răspundere patriotică, hotărîți să nu precupețească nici un efort pentru a-și face datoria, așa cum trebuie să și-o facă fiecare revoluționar, fiecare cetățean al României socialiste. În îndeplî-nirea acestui generos mandat, „Scinteia”, la cei cincizeci de ani ai săi, rămîne un exemplu.

Radu CONSTANTINESCU